

DECIZIE

11 aprilie 2022

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

mun. Chișinău

TOMA Nadejda
CATAN Liliana
DIACONU Iurie
GUZUN Ion
BOICO Victor

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021, în cauza penală a lui

Stanciu Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.07.2020 – 18.06.2021;

Instanța de apel: 12.07.2021 – 03.11.2021;

Instanța de recurs: 10.02.2022 – 11.04.2022.

Asupra recursului ordinar, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul central, din 18 iunie 2021, Stanciu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod Penal la 4 (patru) ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar în conformitate cu art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei principale pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Stanciu Ion în beneficiul statului a 320 (trei sute douăzeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată soarta corpului delict, restituindu-se proprietarului.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul lui Stanciu Ion în beneficiul lui Merlan Mihail suma prejudiciului material cauzat în mărime de 23574 (douăzeci și trei mii cinci sute șaptezeci și patru) lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 (două sute cincizecimii) lei.

2. Prima instanță, *examinând cauza în procedura prevăzută de art. 3641 Cod de procedură penală*, în fapt, a constatat că Stanciu Ion, la 10 aprilie 2020, aproximativ la ora 02:45, fiind o persoană care nu deține permis de conducere, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, conducând automobilul de marca „Toyota Yaris” cu n/î XXXXX, contrar prevederilor pct. 9 alin. 2) lit. a) Regulamentului Circulației Rutiere care prevede că persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea polițistului, polițistului de frontieră, ofițerului echipei mobile a Serviciului Vamal, este obligată să înmâneze pentru control, permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria

(subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, deplasându-se pe un drum din apropierea s. Zberoaia, r. Nisporeni, încălcând prevederile, 45 al RCR pct. 1, care prevede că, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră, nu a ținut cont de situația și condițiile rutiere și anume că drumul era acoperit cu pietriș, nu a adaptat viteza de deplasare, a pierdut controlul asupra mijlocului de transport, derapând pe acostament, fapt care a condus la inversarea automobilului și rostogolirea acestuia.

În urma accidentului rutier lui Merlan Mihail, i-a fost cauzat traumă cranio-cerebrală sub formă de contuzie cerebrală și vertebro-medulară sub formă de fractura masei laterale drepte a vertebrei cervicale I, fractura arcului vertebro bilateral și fractura procesului transversal drept al vertebrei cervicale VI, fractura-luxație a corpului vertebrei cervicale VII, contuzie medulară cervicală, leziunii care potrivit raport de expertiză nr. 202012D0053 din 15 iunie 2020, condiționează pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura r. Nisporeni, Grigorii Ciochin prin care s-a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei, conform ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Stanciu Ion, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, în temeiul art. 90¹ Cod penal executarea să-i fie suspendată parțial executarea pedepsei, cu dispunerea executării a 2 ani închisoare în penitenciar de tip deschis, iar termenul de 2 ani neexecutat să fie suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani cu stabilirea următoarelor obligații: să acorde o susținere materială familiei victimei și să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că instanța de fond a făcut o greșită individualizare a pedepsei, iar dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei principale nu va atinge scopurile arătate în dispoziția normei cuprinse de art. 61 alin. (2) Cod penal.

Totodată, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că Stanciu Ion a urcat intenționat la volanul automobilului în stare de ebrietate cu grad avansat și fără a dispune de permis de conducere.

În circumstanțele respective, oportun este de a aplica prevederile art. 90¹ Cod penal, putând fi astfel realizat un just echilibru între fapta comisă și consecințele survenite: partea vătămată a rămas imobilizată la pat, fapt care implică necesitatea unui ajutor inclusiv pentru deplasare dar și pentru reabilitarea acestuia.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021 a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că temeiuri de fapt și de drept, ce ar duce la casarea sentinței, nu s-au constatat și că apelul acuzării este nefondat deoarece:

- cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală și prima instanță a analizat probele prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei,

concludenții, veridicității și coroborării lor, ele permițând instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile lui Stanciu Ion a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației, acțiuni comise în stare de ebrietate ce au cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății*;

- la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, prima instanță a ținut cont pe deplin de prevederile art. art. 6, 7, 61, 75–78 Cod penal, apreciind corespunzător circumstanțele reale și personale ale inculpatului și a stabilit o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a reținut că Stanciu Ion a săvârșit o infracțiune ce se atribuie la categoria celor grave și săvârșite din imprudență, inculpatul a conștientizat pericolul sporit al faptelor comise, se află pentru prima dată pe banca de acuzare, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este încadrat în câmpul muncii, a recunoscut vina și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire, căindu-se sincer de cele comise, a recunoscut acțiunea civilă, fiind dispus să achite toate cheltuielile cât și a achitat mai multe rate ale contractului de leasing, iar circumstanțe ce agravează răspunderea penală, conform art. 77 Cod penal, nu au fost reținute.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele acuzatorului de stat privind ispășirea pedepsei cu închisoare în locurile de detenție, deoarece Stanciu Ion nu prezintă pericol social, și corectarea lui este posibilă fără a fi izolat de societate și nu trebuie pus accentul în mod deosebit pe rolul punitiv al sancțiunii, în detrimentul celui educativ și de reintegrare socială, interesul comunității fiind ca asemenea fapte să nu se mai repete, iar inculpatul să se reintegreze în societate în spiritul respectării normelor legale indiferent de orice tentații.

5. Recurs ordinar declară procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina.

Invocând prezența erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, recurentul solicită casarea parțială a deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri de menținere a pedepsei principale stabilite, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului ordinar, titularul a indicat că la individualizarea pedepsei aplicate lui Stanciu Ion instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, la momentul săvârșirii infracțiunii, inculpatul se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și nu dispunea de dreptul de a conduce mijlocul de transport. În urma accidentului rutier partea vătămată a suferit leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, care necesită tratament în continuare, iar inculpatul nu a recuperat prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

Mai mult, aplicând și menținând prevederile art. 90 Cod penal, instanțele de judecată nu au indicat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Astfel, pedeapsa stabilită lui Stanciu Ion nu va duce la atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestuia în vederea neadmiterii pe viitor a încălcării ordinii de drept și nici nu va constitui o avertizare publică pentru alte persoane predispuse de a însuși comportamente similare.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit (*în continuare Colegiul*) concluzionează că acesta urmează a fi admis, casată

total decizia instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Drept temeiuri pentru recurs procurorul a invocat art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul atestă că recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului însă critică hotărârea recurată sub aspectul individualizării greșite a pedepsei aplicate, iar motivele invocate Colegiul le consideră întemeiate, din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul urma să verifice mai amănunțit legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în latura pedepsei, în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și să adopte o hotărâre legală și întemeiată în această parte.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului și că sunt prezente erorile de drept susținute de recurent.

În continuare, Colegiul amintește că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și

respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, din prevederile art. 75 Cod penal rezultă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul reține că, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, și anume: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Sub aspectul prevederilor legale citate, instanța de recurs statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

În acest context, instanța de recurs apreciază că prin sentință, Stanciu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, dispunându-se suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probațiune de 4 (patru) ani, în baza art. 90 Cod penal. Soluția adoptată de prima instanță fost menținută prin decizia instanței de apel.

Lecturând textul deciziei recurate, Colegiul constată că, deși procurorul în apelul declarat a invocat că *instanța de fond la individualizarea modalității de executare a pedepsei a făcut referire la prevederile art. 90 Cod penal, ea nu a aplicat nici o obligațiune din cele prevăzute de alin. (6) a art. 90 Cod penal*, totuși instanța de apel

nu s-a expus asupra acestei solicitări, în motivarea soluției negăsindu-se un răspuns la acesta.

De asemenea, instanța de apel a făcut referire la disponibilitatea inculpatului de a restitui prejudiciul cauzat prin infracțiuni, fără a-i fi prezentate probe că s-au întreprins careva acțiuni din partea lui Stanciu Ion în acest sens.

Din aceste considerente Colegiul conchide că instanța de apel a examinat apelul declarat de către procuror superficial, fără a rezolva fondul acestuia, neexpunându-se asupra motivelor invocate în el, împrejurarea ce echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei și cu adoptarea unei hotărâri nemotivate.

Rezumând cele menționate mai sus, Colegiul conchide că instanța de apel nu și-a motivat suficient soluția în partea individualizării pedepsei inculpatului Stanciu Ion, situație care cade și sub incidența erorii de drept cuprinsă în prevederea art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

În atare situație, recursul procurorului urmează a fi admis, casată decizia, cu trimiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel se va conduce de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel și va ține cont de cele expuse în prezenta decizie, va pronunța o hotărâre legală și întemeiată în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021 în cauza penală privindu-l pe **Stanciu Ion XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 03 iunie 2022.

Președinte

TOMA Nadejda

Judecători

CATAN Liliana

DIACONU Iurie

GUZUN Ion

BOICO Victor